

Serbest meslek erbabına ücret ödenmeden makbuz düzenlenmesi durumunda tevkifat yapıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.10.15.01-2010-GVK-1328-87
Tarih	26.08.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BALIKESİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.10.15.01-2010-GVK-1328-87

26/08/2011

Konu : Serbest meslek erbabına ücret ödenmeden makbuz düzenlenmesi
durumunda tevkifat yapıp yapılmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; ekonomik sebeplerden dolayı muhasebecinizin ücretini ödemediğiniz halde, tarafınıza serbest meslek makbuzu düzenlendiği ve söz konusu miktarı gider olarak kaydettiğiniz ve katma değer vergisi beyannamesinde indirim konusu yaptığınız belirtilerek, nakden ödeme yapılmadan hesaben yapılan ödemeye ilişkin düzenlenmiş bulunan serbest meslek makbuzunun düzenlenme tarihindeki döneme ait muhtasar beyanname ile verilip verilmeyeceği hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Serbest Meslek Kazancının Tarifi" başlıklı 65 inci maddesinde;

"Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..."

hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun "Serbest Meslek Kazancının Tespiti" başlıklı 67 nci maddesinde;

"Serbest meslek kazancı bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan farktır.

Müşteri ve müvekkilinden, serbest meslek faaliyeti ile ilgili olmak üzere para ve ayın şeklinde alınan gider karşılıkları kazanca ilave edilir..."

hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak salıplарının gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar." hükmüne yer verilmiş olup, aynı maddenin 2 numaralı bendinde; "Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç);

a)18'inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden (2009/14592 sayılı B.K.K ile % 17)

b)Diğerlerinden, (2009/14592 sayılı B.K.K. ile % 20)

....

vergi tevkifatı yapılır." hükmündedir.

Öte yandan, 96 ncı maddesinde de "Vergi tevkifatı, 94 üncü madde kapsamına giren nakten veya hesaben yapılan ödemelere uygulanır. Bu maddede geçen hesaben ödeme deyimini, vergi tevkifatına tabi kazanç ve iratları ödeyenleri istihkak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren her türlü kayıt ve işlemleri ifade eder..." hükmünde olup, "Muhtasar Beyanname" başlıklı 98 inci maddesinde ise; "94'üncü madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk

ettirdikleri kârlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar..." hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Makbuz Mecburiyeti" başlıklı 236 ncı maddesinde de; "Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir." hükmü yer almıştır.

Buna göre, ekonomik sebeplerden dolayı muhasebecinizin serbest meslek faaliyeti karşılığında olan ücretini ödemediğiniz halde tarafınıza serbest meslek makbuzu düzenlenmiş olması, bu makbuzun kayıtlara alınarak muhtasar beyannameye dahil etmeniz nedeniyle hesaben ödeme gerçekleşmiş olacağından söz konusu ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatının yapılarak, muhtasar beyannameyle beyan edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 17.09.2026